

Valentino Dain (Stefan) și Teodora Mazanitis-Fugaru (Euxinia), joc atent la nuanțe, dar...

Teatrul „Matei Millo” — Timișoara : „Oedip salvat” de Radu Stanca. Fără ostentație, o montare expresivă

Teatrul dramatic din Brașov

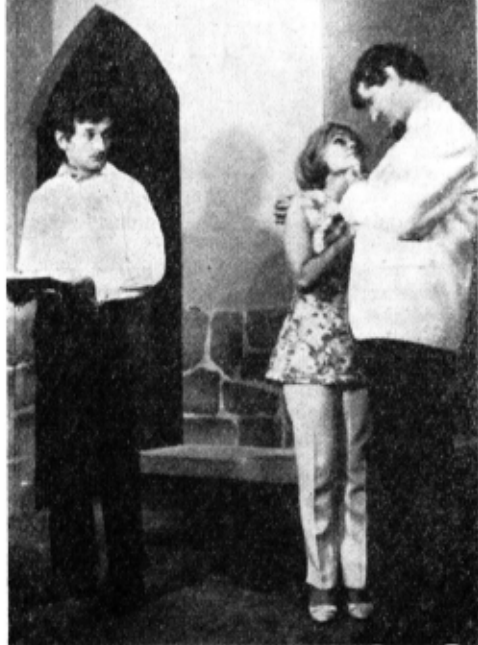
GLORIA

de Nicușor Constantinescu

Străvechea legendă a lui Pygmalion, sculptorul îndrăgostit de Galatea, fecioara de marmură dăltuită de mâinile lui, s-a dovedit, ca și alte antice gherghefuri, un fecund izvor de inspirație pentru artiștii secolelor următoare. Înșușită de timpuriu de teatrul muzical, unde a fost inițial ilustrată de pana unui libretist ca Rousseau și a unui compozitor ca Rameau, și apoi reluată, cu spirituală întorsătură finală, de V. Massé (în a cărui operetă, Pygmalion, excedat de statuia însuflețită și devenită femei, imploră zeii s-o împietrească la loc), tema a făcut, cum se zice, foc lung: transpusă în contemporaneitate de strălucitoarea vervă a lui

Bernard Shaw, ea s-a întors în zilele noastre pe scena muzicală cu *My fair lady* a lui Loewe, spre a-i solicita în cele din urmă pe realizatorii celei mai complexe și mai moderne arte, cinematografia, care ne prilejuieste încă, pe ecrane, întâlnirea cu subtila artă actricească a lui Rex Harisson și a fermecătoarei Audrey Hepburn.

Prestigioasă, grea, sufocantă ereditate. La care s-ar mai putea adăuga — de ce nu? — versiunea inițială a *Gloriei* lui Nicușor Constantinescu însuși, jucată în două rînduri la București, acum douăzeci și mai bine de ani, în interpretarea neuitaților George Vraca și Leny Galer. „Pygmalionul” său, regizor și director de teatru, îndrăgostit de meseria lui și pătimaș iscoditor al unui veritabil talent, descoperă în fata simplă de la țară — un copil găsit — care face cafele, o neobișnuită înzestrare pentru arta scenei: lucrînd într-un veritabil asalt, el o familiarizează într-un timp record cu marile valori ale culturii și cu toate subtilitățile meșteșugului și o „lansează” pe Gloria, a cărei apariție în rolul titular al unei piese istorice românești e un adevărat triumf. În lupta lui cu futila Olga, fosta vedetă, lipsită în realitate de adevărata chemare a artei, cu Vilcu, industriașul, gata să susțină bănește

Temă cu variațiuni. Moment din „Gloria” de Nicușor Constantinescu: cu Mircea Andreescu, Melania Niculescu și Paul Lavric

Moment din „L'Opéra d'Aran” — înbinare a operetei de sfîrșit de veac cu muzica ușoară franceză de azi

un teatru, care să-i servească exclusiv propriile interese financiare și politice, „Directorul” are un aliat prețios în credinciosul lui prieten Fred, pictor și scenograf.

Așadar, o comedie din viața oamenilor de teatru, în care vertiginoasa ascensiune a Gloriei este de fapt un pretext pentru o confruntare între seriozitatea și perseverența atingerii unui ideal artistic, pe de o parte (și prezența episodică, primitivă cu aplauze la scenă deschisă, a lui Mișu Fotino, în rolul unui actor încăruntit sub luminile rampei îi constituie parcă, încă din prima scenă, acestei „comedii” un simbolic blazon de noblețe și seriozitate) și, pe de alta, scena privită doar ca o trambulină sau o modalitate de exhibiționism. În neînduplecata lui împotrivire la impostură, „Directorul” e totodată un hotărît promotor al dramaturgiei originale, noua versiune a Gloriei situându-se astfel pe aceeași linie statornică de preocupări a autorului de a fi prezent în cea mai deplină actualitate. Sint cele două aspecte care personalizează și „întineresc” străvechea temă. Un dialog sprinten, și nelipsit de vervă, o mișcare scenică vioaie (pigmentată de, poate, prea numeroase, poante bufte, de genul actorului care se împiedică de prag și cade lat pe scenă) fac ca *Gloria* să placă publicului, pe care și de rîndul acesta, cu aceleași

gure și experimentate mijloace, credinciosul lui slujitor, Nicușor Constantinescu, nu-l dezamăgește.

În rolul titular, Melania Niculescu aduce tinerete și prospețime; mai puțin convingătoare în actul II, în scena cînd personalitatea Gloriei se revoltă, și poate prea „lirică” în finalul comediei, tinăra actriță e într-adevăr încintătoare în primul act, unde însă o prea strălucitoare îndrumare spre un model ilustru supără. Nervos, intransigent, frămintat de nobile năzuințe, Mircea Andreescu e un pasionat „director”, turnat însă exclusiv din bronz: în trei acte de comedie nu l-am văzut zîmbind măcar o dată. Bun, Paul Lavric (Fred), băiat săritor și inimos, care, îndărătul unui cinism de paradă, ascunde în realitate puternice valențe sentimentale. Corecți, în alte roluri: Victor Ionescu (Vilcu), Constanța Comănoiu (Olga), Alexe Solovev (Sorin), Gabriel Săndulescu (Boby). Entuziast, Ștefan Farca (Radu).

Discretă și evocatoare, muzica de culise a lui H. Mălineanu. Elegant, aerisit, decorul actului II — vila de la mare — din scenografia semnată de Cristina Udrea. Cam similar cu ieșirea din arenă din *Carmen*, cel din actul III. Dar, ce să-i faci, sîntem la temă cu variațiuni...

Radu Albala